



Prof. Dr. Kayıhan PALA

Bursa Milletvekili

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddelerine uygun olarak, T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı'na iletilmesi ve Sayın Bakan İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim. 12/03/2025

**Kayıhan PALA**
Bursa Milletvekili

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), dünya genelinde gıda güvenliğini sağlamak, tarımsal üretkenliği artırmak ve sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmek amacıyla faaliyet gösteren bir uzmanlık kuruluşudur. FAO Türkiye ve Orta Asya Alt Bölge Ofisi, 2006 yılında Türkiye Cumhuriyeti ile "Ev Sahibi Ülke Anlaşması" (Host Country Agreement) çerçevesinde kurulmuş olup, Türkiye'nin tarım ve gıda güvenliği alanındaki deneyimini bölge ülkelerine aktarma konusunda kritik bir role sahiptir.

Türkiye, sahip olduğu bilgi ve tecrübe ile Orta Asya ülkelerinin tarım ve kırsal kalkınmasını destekleyerek, gıda güvenliği ve sürdürülebilir tarım politikalarının güçlendirilmesine katkı sağlamaktadır. Bunun yanı sıra, Türkiye'nin bu alandaki uluslararası iş birlikleri ve teknik desteği, bölgedeki saygınlığını artırmakta ve ilişkilerini güçlendirmektedir. FAO Türkiye ve Orta Asya Ofisi, bölgesel iş birliklerinin merkezlerinden biri haline gelmiş ve uluslararası tarım politikalarının şekillendirilmesinde önemli bir kurum olarak konumlanmıştır.

Ancak FAO Avrupa Bölgesel Konferansı'nda Türkiye Ofisi ile ilgili yeni bir karar alınmıştır. 14-17 Mayıs 2024 tarihlerinde Roma'da düzenlenen FAO Avrupa Bölgesel Konferansı'nda FAO Ülke Ofisleri Ağı ile ilgili bir oturum gerçekleştirilmiş ve Türkiye'nin üst-orta gelirli ülkeler kategorisine alınmasıyla birlikte FAO Türkiye Ofisi'ndeki bazı kadroların kapatılması kararlaştırılmıştır. Bu karar, FAO'nun görünürde yapısal reformları çerçevesinde sunulsa da Türkiye Ofisi'nin küçültülmesi ve etkisinin azaltılması olarak yorumlanmaktadır.

Türkiye'de FAO'nun operasyonel kapasitesinin yıllar içinde aşamalı olarak daraltıldığı gözlenmektedir. 2016'dan bu yana, FAO Orta Asya Alt Bölge Ofisi'nde görev yapan hayvancılık uzmanı ve bitki koruma uzmanı emekli olmuş ya da yer değişikliği yapmış, ancak yerlerine kalıcı atamalar yapılmamıştır. Bunun yerine, geçici veya yarı zamanlı uzmanlar görevlendirilmiş ve daha önce Tarım ve Orman Bakanlığı ile yakın iş birliği içinde uzmanların katılımıyla yürütülen projeler, giderek Budapeşte'deki Bölge Ofisi'ne devredilmiştir. Bu durum, Türkiye'nin bölgedeki etkisini ve FAO içindeki karar alma sürecindeki rolünü zayıflatmıştır. Benzer şekilde, FAO Türkiye Ofisi'nde önemli



Prof. Dr. Kayıhan PALA
Bursa Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

projelere yön veren politika uzmanı emekli olduktan sonra, yaklaşık bir yıldır yerine atama yapılmamıştır. Bu eksiklik, FAO Türkiye Ofisi'nin politika geliştirme ve bölgesel koordinasyon kapasitesini ciddi şekilde olumsuz etkilemektedir.

Bunun yanı sıra, FAO Türkiye Ofisi'nin Türkiye'deki tarımı ve çiftçiyi destekleyecek projelere dış kaynak bulma çabalarının da engellendiği görülmektedir. Ne Roma'daki FAO Merkez Ofisi ne de Budapeşte'deki Bölge Ofisi, Türkiye ile iş birliği içinde projelerin finansmanını sağlamaya yönelik herhangi bir destek sunmamaktadır. Hatta FAO Türkiye Ofisi tarafından bağımsız olarak kaynak bulunabildiğinde bile, komisyon oranları öne sürülerek bu fonların Türkiye'de kullanılmasına izin verilmediği bilinmektedir. Bu durum, FAO Türkiye Ofisi'nin bölgesel kalkınmaya katkısını ciddi şekilde sınırlamakta ve Türkiye'nin tarım politikalarındaki uluslararası iş birliği kapasitesini zayıflatmaktadır.

FAO Avrupa Bölgesel Konferansı'nda alınan karar, FAO Türkiye Ofisi'nin küçültülmesi ve etkisinin azaltılması açısından endişe verici bir gelişmedir. 2006 yılında imzalanan Ev Sahibi Ülke Anlaşması'nın özüne ve FAO Orta Asya Ofisi'nin misyonuna uygun şekilde, Türkiye Ofisi'nin mevcut kapasitesinin korunması ve güçlendirilmesi yönünde bir değerlendirme yapılması kritik önem taşımaktadır. Bu bağlamda;

1. 14-17 Mayıs 2024 tarihlerinde Roma'da düzenlenen FAO Avrupa Bölgesel Konferansı'nda alınan FAO Türkiye Ofisi'ndeki bazı kadroların kapatılması kararına karşı söz konusu Konferansa katılan Bakanlığınız temsilcilerinin tutumu ne olmuştur?
2. FAO Türkiye Ofisi'nin küçültülmesi Türkiye'nin bu alandaki etkisinin azaltılmasına yol açacak bir gelişmedir; Bakanlığınızın bu konuya ilişkin değerlendirmesi nedir?